

عنوان مقاله:

گونه شناسی ترکیب بصری و مضمونی گل و مرغ بر دیوارنگاره های کاخ های صفوی و الحاقات قاجاری

محل انتشار:

دو فصلنامه هنرهای صناعی اسلامی، دوره 5، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

محمد سواری - Tehran University of Art

علیرضا شیخی - Tehran University of Art

خلاصه مقاله:

گل و مرغ از پیشینه ای کهن برخوردار بوده و در باورهای ایرانیان به درخت زندگی یا درخت همه تخمه می رسد که سیمرغی بر آن نگاهبان است. در دوره تیموری به نقوش گرفت و گیر من جمله هم نشینی گل های ختایی با مرغانی که وجهی طبیعت گرانه داشتند، توجه شد. در این زمینه پیش از صفوی، نقاشی دیواری های قابل توجهی در دست نیست. در دوره صفوی کاخ های شاهی علاوه بر نقاشی هایی از نبرد شاهان تا بزم و رزم عشاق، با نقاشی های گل و مرغ تزیین شد، این کاخ ها بعدها مورد توجه شاهان قاجار گرفت و تزیینات دیگری به آن اضافه شد. هدف پژوهش، گونه شناسی ترکیب بصری و مضامین نمادین نقاشی گل و مرغ به صورت موردی در دیوارنگاری کاخ های صفوی چهلستون قزوین و اصفهان، هشت بهشت و برج رکیب خانه در اصفهان و الحاقات قاجاری در آنهاست. پرسش مقاله اینست: ترکیب بصری نقاشی گل و مرغ در کاخ های صفوی مذکور با الحاقات قاجاری آن چیست؟ و این نقاشی ها حاوی چه مضامین نمادینی است؟ رویکرد تحقیق کیفی، از نظر هدف، کاربردی و ماهیتی «توصیفی تحلیلی» دارد. جمع آوری داده ها بر مبنای اطلاعات کتابخانه ای، اسنادی و بویژه میدانی استوار است. یافته ها نشان دارد نقاشی های گل و مرغ کاخ های مذکور از منظر تجسمی، دانسته و با اندیشه بر جداره ها نقش بسته اند و ترکیب بصری آنها در پنج گونه مطالعه شده است: گلشن یا یله، گل و گلدان، گلیوته، ختایی و مرغان، افشان و گل و فرشته.

کلمات کلیدی:

گل و مرغ، چهلستون، هشت بهشت، رکیب خانه، Murals, Flowers & Bird, Chehelsotoun, Hasht Behesht, Rakibkhaneh

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1835208>

